

L'ESQUELLA

DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: ARAGÓ, 290 - TEL. 23994

☆
☆
☆
☆
☆
V I N T - I - C I N C C È N T I M S



PATRULLES

-I tu, com quedes?
-Ara em busquen el cos.

E F E M E R I D E S

LA SOLIDARITAT CATALANA

Març del 1906

La gran parada militar del 28 del passat febrer i el míting monstre de solidaritat antifeixista que tingué lloc a la Monumental el darrer diumenge, ens dugueren a la memòria, per una successió de records paral·lels, aquella magna eclosió patriòtica que, ara farà justament 31 anys, va realitzar-se a Catalunya i que ha passat a la història amb el nom de Solidaritat Catalana.

Els governs centralistes havien exhaurit tots els sistemes normals de repressió, per ofegar les més innocents expansions del sentiment catalanista: suspensió indefinida de les garanties constitucionals, aplicació parcial de la censura, empresonaments injustificats, penyores abusives, etc. Tot i així les lleis eren insuficients per a destruir els afanys de llibertat del poble català, i li feren una llei a mida; la llei de jurisdiccions. Aquesta llei, manejada per la casta de militars cretins i fatxendosos creien ells que liquidaria el «malson» del «problema català» que tant desplaïa al Borbó.

Però la cosa no reeixí tan planera com havien previst els legisladors monàrquics.

El poble català, conscient del que significava per les seves llibertats aquella atzagaiada jurídica, s'aglutinà sota un sol afany i una sola bandera, i en uns moments en què les lluites polítiques es trobaven agreujades com mai, sabé superar les diferències que el disgregaven i sacrificant interessos de partit i de

grup, formà un bloc compacte en defensa d'allò que era comú a tots els catalans: la pàtria i la llibertat.

Una sola excepció cal remarcar, només: el lerrouxisme. El «caudillo» combaté Solidaritat Catalana en nom d'un ideal més avançat, més universal i més esquerrista del que podia tenir aquell moviment patriòtic. L'assalariat d'en Moret, l'etern farsant, el negociant d'ideals i de consciències s'acreditava una vegada més de traïdor. La història ens demostra que en aquest vil ofici «Don Alejandro» ha arribat a mestre.

Per això, en els moments actuals, en què el poble antifeixista palesa ben clarament el seu desig de lluitar unit contra l'enemic comú, qualsevol intent de sabotatge d'aquesta necessitat primordial, cal ofegar-lo, sigui com sigui, considerant-lo com un acte de traïdoria.

En nom de cap ideal, per avançat que es digui, en interès de cap tendència, per cara que ens sigui, hem de permetre que es trenqui la solidaritat antifeixista. Una sola consigna: «Guanyar la guerra!»... I guanyar-la tan aviat com poguem, amb l'esforç de tots, amb les voluntats unides, amb una sola fe...

Guanyar la guerra és una necessitat urgent, premiosa, indispensable...

Per fer la Revolució i fer-la com tots volem que sigui, constructora i forta, ens quedarà tot el temps que calgui...

GLOSSARI

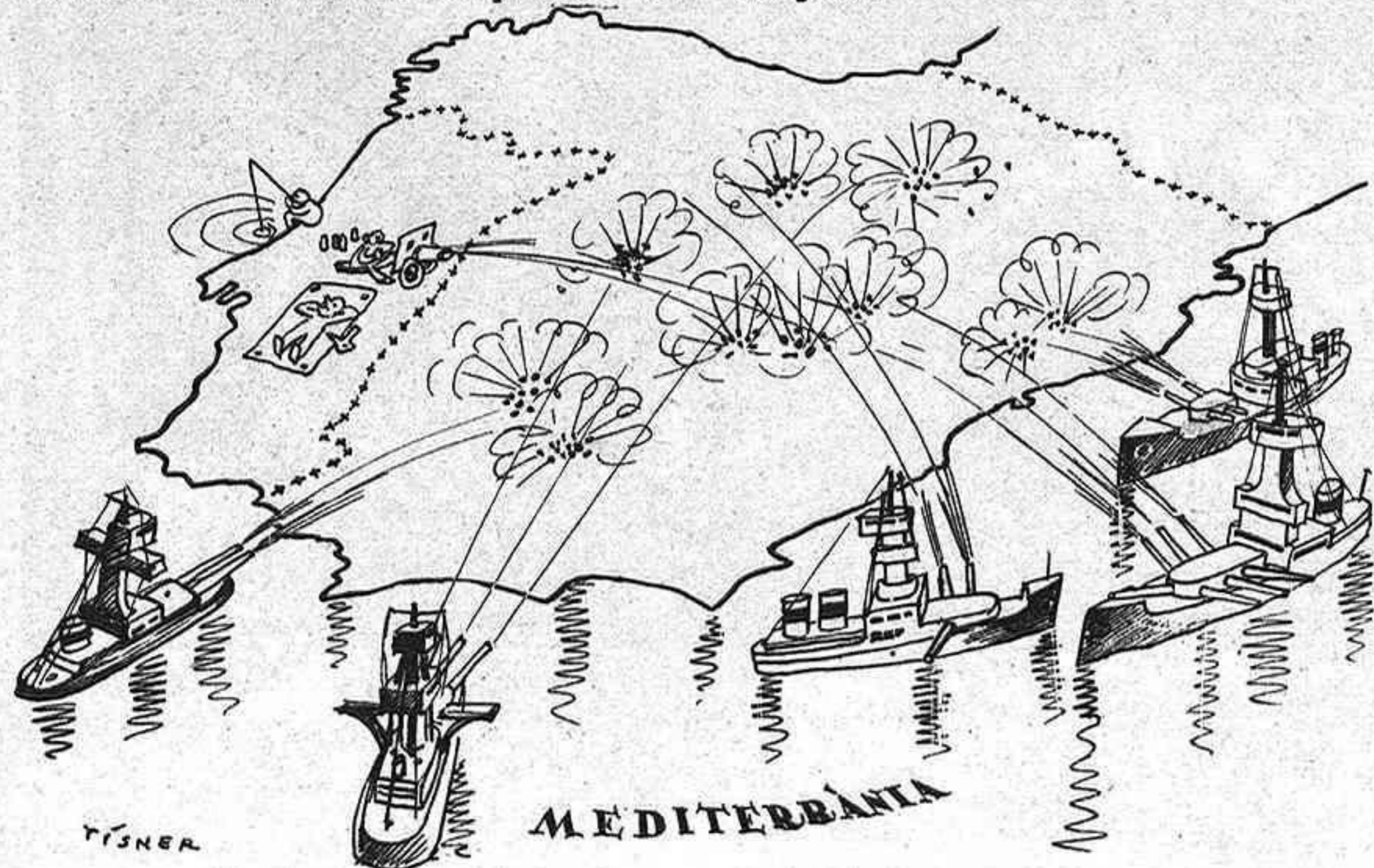
Tothom tindrà a la memòria, encara, les incidències i el desenrotllament de la diada de Madrid. Llatins i meridionals com som, tenim una propensió a mobilitzar les nostres reserves sentimentals quan algú ens fa la més lleu indicació en aquest sentit. Ens hi lliurem de ple, intensivament, amb una gran empena, que és, potser, el motiu de la poca durada i el desinflament prematur dels nostres entusiasmes.

Per tothom, la jornada de Madrid hauria d'ésser la jornada de cada dia, la preocupació de cada moment. I diem això perquè tenim la temença que per a una gran majoria de ciutadans després d'haver vibrat al so d'una de tantes consignes diàries —en aquest cas, la del dia de Madrid— i d'haver-hi destinat unes pessetes, queden dispensats de preocupar-se'n més. O, almenys, més del que els accidents de la guerra l'obliguin a interessar-s'hi.

Algú temia que la tensió provocada pel primer bombardeig de Barcelona es diluís en la despreocupació inherent a l'eufòria ciutadana. I aquesta temença corre el perill de veure's confirmada. Si això s'esdevingués —i nosaltres tenim l'optimisme de confiar que no s'esdevindrà—, caldria que reflexionéssim sobre els resultats d'una deixadesa que permet a un partit que no representa gairebé res a Catalunya (ens referim al P. O. U. M.), encara pugui desfermar des de tota la seva premsa una ofensiva persistent contra la formació de l'Exèrcit Popular, jugant amb les paraules, emparant-se en un revolucionarisme infantil i pueril que avui com avui no enganya gairebé ningú, però que ajuda a enrarir l'ambient de la reraguarda, i a deixar l'atenció d'una massa ciutadana propensa racialment a no persistir en els seus impulsos.

Es inútil que «La Batalla» posi el crit al cel perquè Jean Allouche es planyi des de les pàgines de «L'Humanité» de la despreocupació de Catalunya. Per una vegada, estarien disposats a unir els nostres plans als de l'articulista de «La Batalla». El plany motivat perquè l'opinió de Jean Allouche és compartida per una bona part de ciutadans d'Europa i el plany pel perill que correm que aquesta opinió s'estengui i, sobretot, el plany de saber que aquesta opinió és exacta. I que ho serà mentre no tinguem l'energia i la fermesa necessàries per a impedir que grups polítics o sindicals sense cap arrel consistent, burlin la voluntat del poble i es posin de cul a la paret a benefici del feixisme, que en avantatge damunt de nosaltres té una unitat de pensament i una unitat d'acció.

GAEI

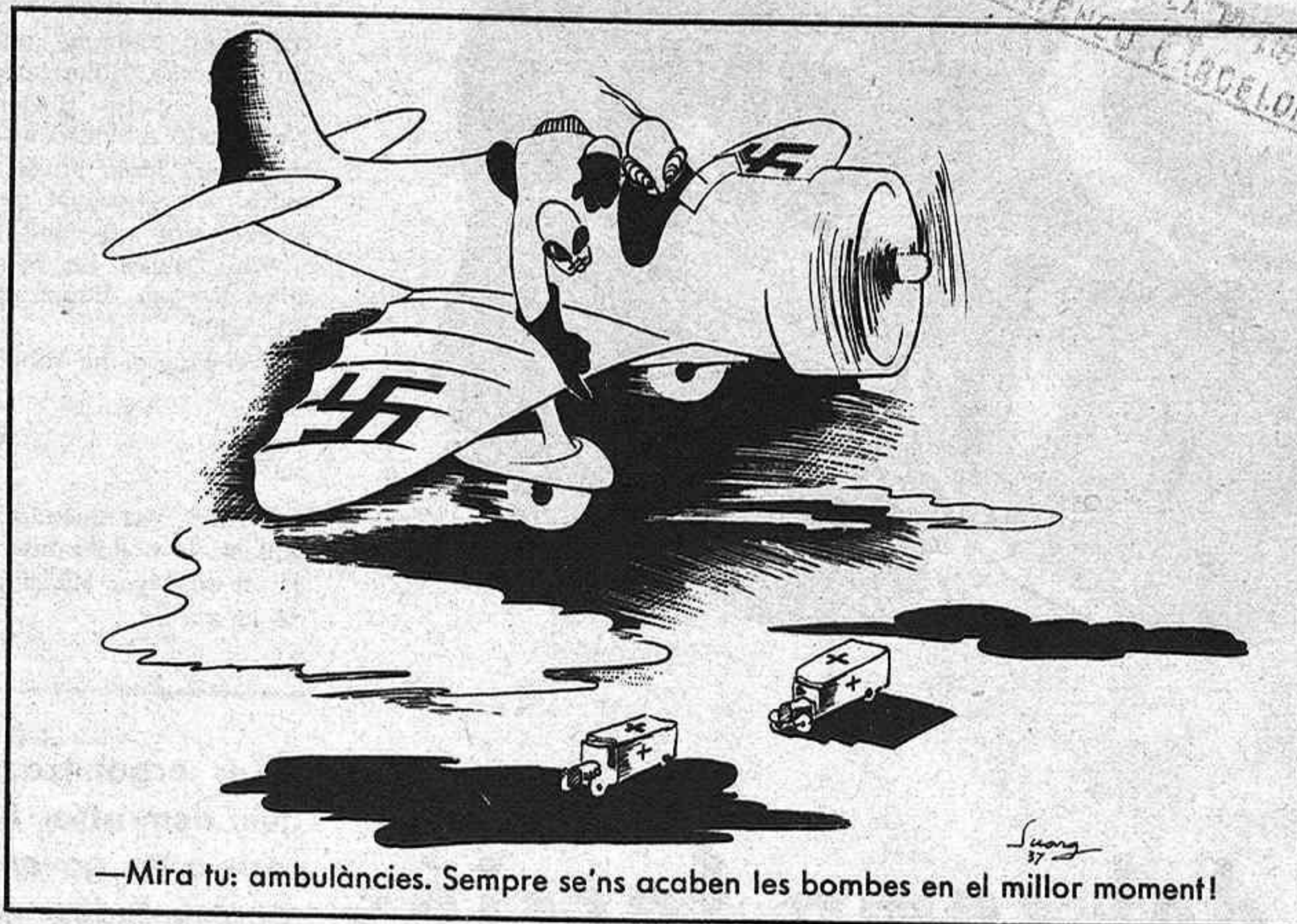


L'autèntic control italo-alemany de la Mediterrània.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY, LXI

NUM. 3003



E D I T O R I A L

Estats Units d'Amèrica és el país on el capitalisme recorre als procediments més brutals i alhora confusionalistes per mantenir els seus privilegis de classe.

Es potser l'únic país del món on existeixen perfectament grups anomenats de «trenca-vagues».

Aquests grups tenien la missió dissolvent i desmoralitzadora de fomentar lluites i provocacions entre els obrers en tot temps, i, quan esclata una vaga, malgrat l'actuació d'aquels grups, la seva actuació és: primer, d'esquirolatge i després francament violenta, lliurant-se veritables batalles entre els mercenaris del gran capitalisme i els obrers vaguistes.

Potser algú es preguntarà a què ve parlar ara de les lluites de classe a Nord-amèrica.

La raó és que som aficionats a fer paral·lels.

Els «trenca-vagues» es diuen obrers i obrers molt revolucionaris, tan revolucionaris que abans d'obtenir millores, per mitjà d'una vaga guanyada, prefereixen perdre-la. Ells volen tot o res, res d'anar debilitant el capitalisme, diuen; cal enfonsar-lo d'una vegada.

Naturalment, aquesta utopia, aquesta burda demagògia és elaborada en les reunions d'accionistes dels grans trusts i de les grans empreses; és elaborada pel gran capitalisme que serveix els seus fins amb grups de falsos obrers.

El paral·lel resta així establert.

Allà on diu, vaga per guanyar, direm guerra per guanyar; i allà on diu capitalisme, direm feixisme.

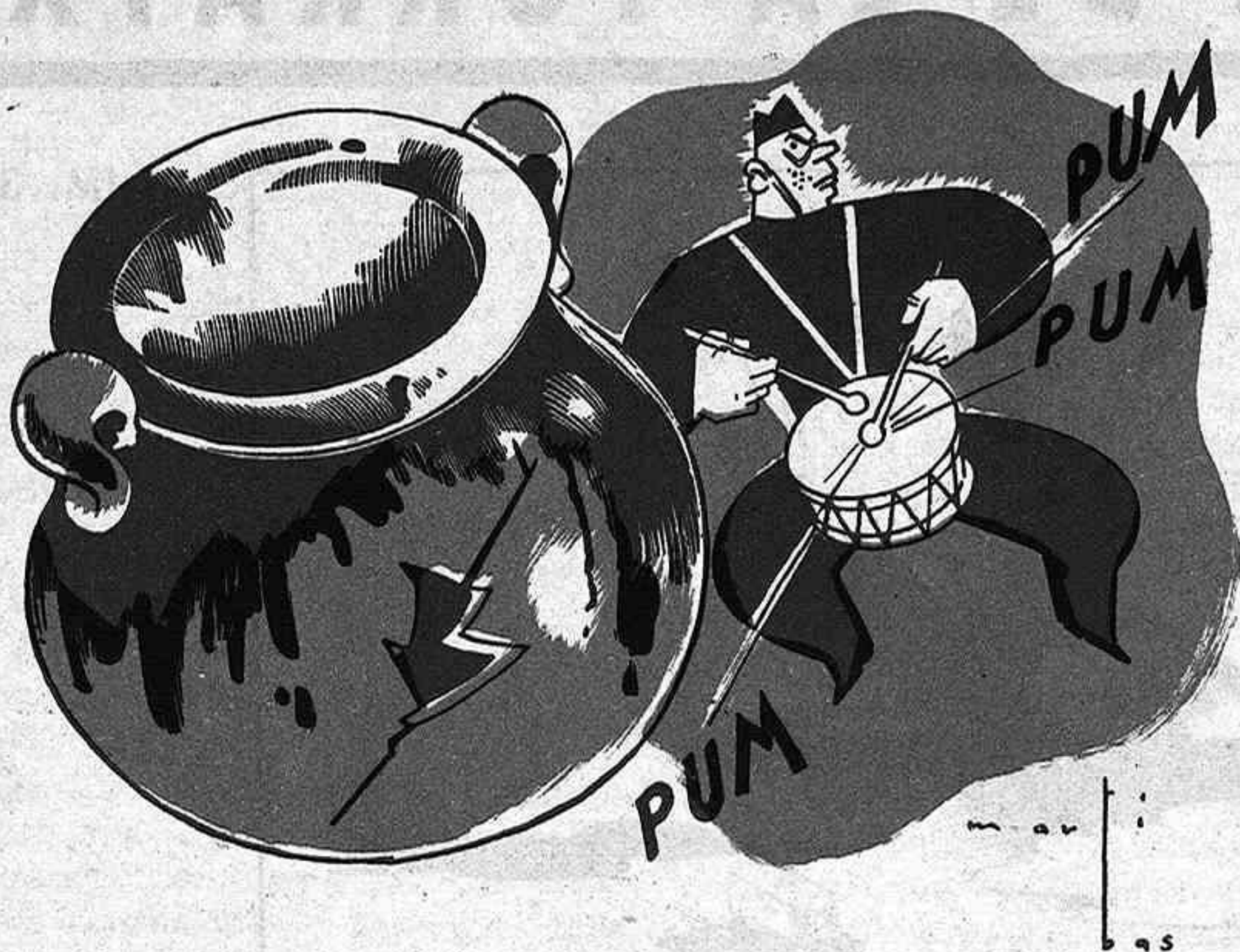
A la nostra reraguarda hi han grups organitzats, de falsos revolucionaris, dels quals únicament la missió és la mateixa dels «trenca-vagues»; tasca dissolvent i provocacions. Però aquí no es tracta de guanyar una vaga, es tracta de guanyar la guerra al feixisme!

El poble ja ho sap. Aquests agents a sou del feixisme porten unes consignes que es diuen les més revolucionàries; aquestes consignes han estat dictades pel feixisme internacional.

Exactament igual que les consignes «molt revolucionàries» dictades als trenca-vagues» pel gran capitalisme Nord-americà.

Però els obrers nord-americans ja coneixen als provocadors.

I el poble de Catalunya també.



Burgos (per recader).—Segueixen les manifestacions de joia per la presa de Màlaga. L'espanyolíssima creu esvàstica presideix aquestes manifestacions.

A la catedral es va celebrar un «Te Deum» cantat en alemany per iniciativa del bisbe. Davant això, Hitler ha declarat que des d'ara l'idioma oficial d'Alemanya serà el llatí. L'exaltació religiosa és tan gran que l'Inquisidor major Mola ha fet cremar, davant la catedral, un lladregot per haver distret a von Faupel tres «beatas».

Von Faupel ha donat aquestes tres pesetes perquè diguin misses per l'ànima del lladregot.

Von Faupel ha rebut moltes felicitacions.

★

Burgos (per recader). — Completem amb aquesta la notícia anterior. El lladregot cremat és un tal Pérez Madrigal molt conegut al món de la xurma.

SEMBLANÇA

Notes del camp facciós

Sevilla (per altaveu). — Hi ha gran inquietud al si de les tropes «nacionals». El motiu és haver descobert que en les fileres d'aquestes tropes hi havia un soldat espanyol. Aquest, veient que havia desvetllat sospites degut a la seva nacionalitat s'ha fet escàpol.

Les patrulles motoritzades italianes, els «Júnkers» i «Capronis» i els «pacos» marroquies han sortit en persecució del fugitiu.

Ja no queda a Sevilla cap espanyol, puix el gloriós general Queipo de Llano s'ha fet estendre una cèdula que acredita el seu origen ari.

★

Sevilla (Per correu).—No és veritat que l'armament que té l'exèrcit «nacional» sigui de procedència alemanya i italiana com asseguren els «rojos».

Davant els representants del Comitè de Control, que potser vindran el proper estiu, s'ha presentat un soldat exhibint una fulla d'afaitar marca «Toledo» que com tothom sap és arma de fabricació nacional.

Prou «patrañas» dels «rojos» al servei de Moscú!

★

Tànger (per autobús).—A l'Excellentíssim senyor Duc de Tóvar li ha estat imposada una multa de 200.000 pessetes. El motiu és per no haver exterioritzat la seva patriòtica joia per la presa de Màlaga. Invitat reiteradament perquè cridés «Arriba Espanya», va negar-se dient que estava afònic. Burda excusa! Tampoc va voler cantar «Bandierita tú eres roja», al·legant idèntic motiu. Finalment fou pressionat perquè digués «Heil, Hitler!», i s'hi va negar, assegurant que no coneixia l'alemany.

La multa, doncs, està ben justificada.

Hom sospita que aquest duc actua a les ordres de Stalin i Companys.

El marxisme està enverinant fins la sang.

KLAVA

★



KALDERS

ELS SUBSTITUTS DE GUERRA

— Ara modernitzaran la botiga. Treuran les taques amb gas forestal.

Exemple a seguir

Darrerament, en una nota apareguda a «Solidaridad Obrera», la «Federación Anarquista Ibérica» desautoritzava rotundament una campanya que, amparant-se amb el nom de les «Juventudes Libertarias», havien emprès uns desaprensus carregats de bilis i de vilesa. Realment, semblava mentida que una campanya tan estúpida contra els cossos armats de l'Estat fos menada per una organització de joves que ha donat tantes i tantes proves de tenir un sentit exacte de la mesura, una gran ponderació verbal i una consciència de la responsabilitat contreta gairebé exemplars.

Als que coneixíem el veritable esperit de les «Juventudes Libertarias», l'esmentada campanya no podia pas enganyar-nos. Teníem la convicció que el seu autor i inspirador no podia ésser de cap manera aquesta modèlica organització de joves, que tants dies de glòria ens ha donat als fronts i a la rera guarda.

Només ens causava estranyesa que un nucli viril i enèrgic com les J. L. tolerés més enllà d'un dia que algú, amb els fins tortuosos que són de suposar, des de l'ombra, emparant-se amb el nom gloriós d'un

organisme de joves que és sagrat per la revolució, anés enverinant una qüestió delicada en ella mateixa, i això completament al marge d'aquest acord tàcit que hem convingut en distingir amb el nom de cordialitat revolucionària.

La nota de desautorització esmentada, doncs, ha vingut amb una gran oportunitat i el poble antifeixista l'ha rebuda amb la joia unànime que era d'esperar. D'això se'n desprèn un exemple que no serà pas possible desapropiar. La F. A. I., la línia política de la qual és d'una rectitud potser única a la Península, a desgrat que els anònims pamfletistes no mereixien altra cosa que el menyspreu i el silenci, ha volgut acarar-se al poble i dir-li allò que el poble ja sospitava i esperava: que els autors de la campanya imbecil no eren, no podien ésser de cap manera, les «Juventudes Libertarias».

I diem que això és un exemple a seguir perquè, dissortadament, el cas no és únic. Més d'una vegada, els

incontrolats anònims, emparant-se amb el nom gloriós de prestigiosos grups polítics o sindicals, diuen i fan bacinades monstruoses, que cal saber desautoritzar amb la mateixa energia, que ha estat empleada en el cas que comentem.

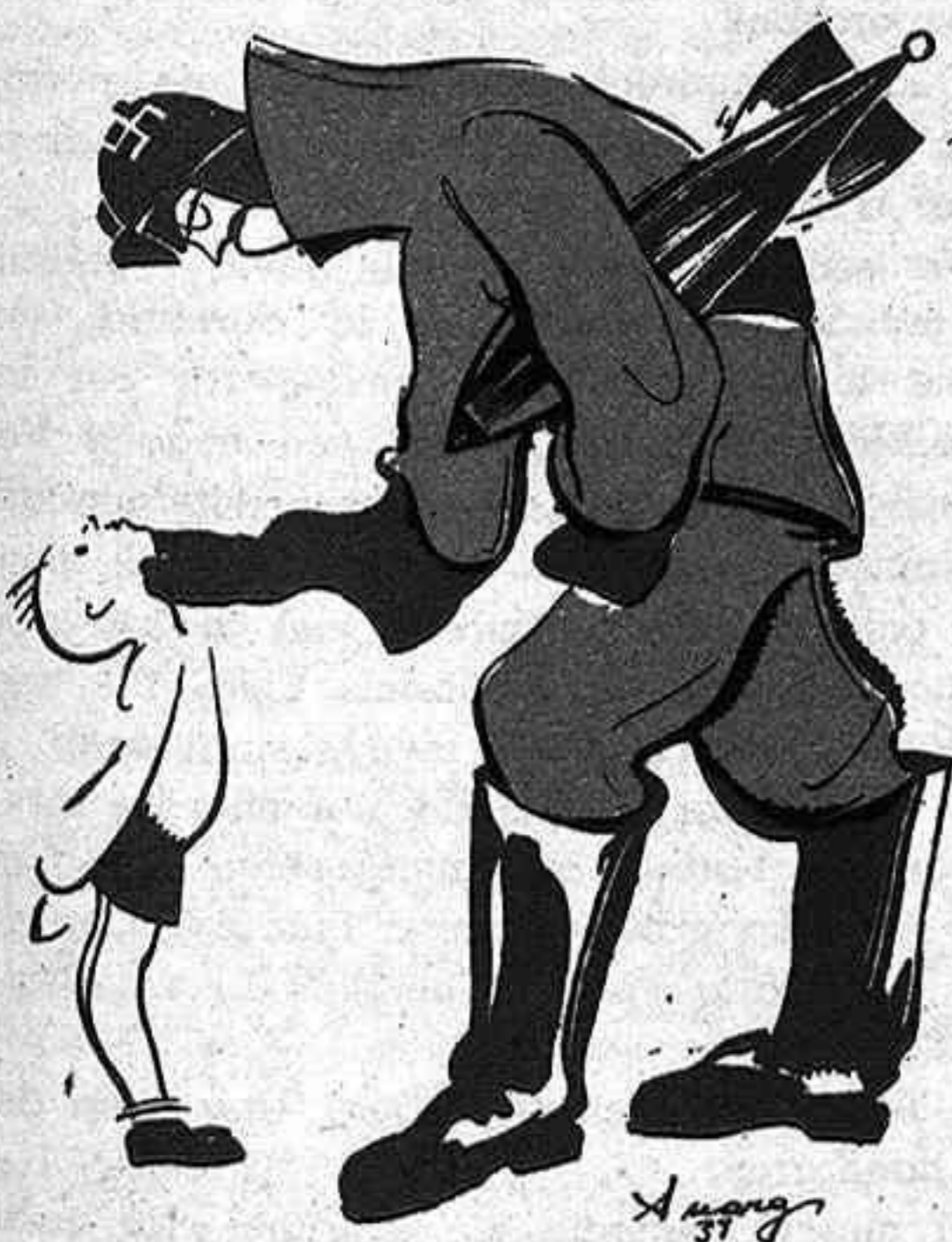
En aquests moments, creiem interpretar el sentiment general del nostre poble, adreçant-nos a la «Federación Anarquista Ibérica» i a les «Juventudes Libertarias», per a expressar-los que, una vegada més, s'han fet creditors de la nostra gratitud i la nostra admiració. Germans llibertaris: sabrem seguir el clar camí que ens marqueu, noblement, amb el cor a la mà, fins assolir aquesta fita d'esperança per la qual vosaltres sabeu lluitar i sabeu morir.

F. M.



EL CONSOLAT D'EGIPTE, ENFONSAT

—I el cònsol, què?
—Està «desconsolat»!



Escolta maco, on és l'escola...

ESQUELLOTS

FER LA RAMONETA, ETC.

L'alarma pels bombardeigs, principalment quan no passa d'alarma, té aspectes extraordinàriament pintorescos.

Al principi d'ésser dictades les disposicions per a refugiar-se, quan les sirenes de les fàbriques funcionaven encara normalment, un ciutadà que vivia a les proximitats d'un molí de farines, cada vegada que la sirena de la farinera anunciava un canvi de torn en el treball, l'home agafava la gàbia del seu lloro, un paquetet amb els documents més importants, i corria escales avall precipitadament, cap a refugiar-se a la botiga de queviures de la planta baixa. Allí hom li prenia el pèl invariablement, ell s'excusava tot avergonyit i s'entornava escales amunt amb el paquetet i el lloro.

Quan el conseller de Defensa va disposar que les fàbriques no toquessin les sirenes, l'home estava desolat.

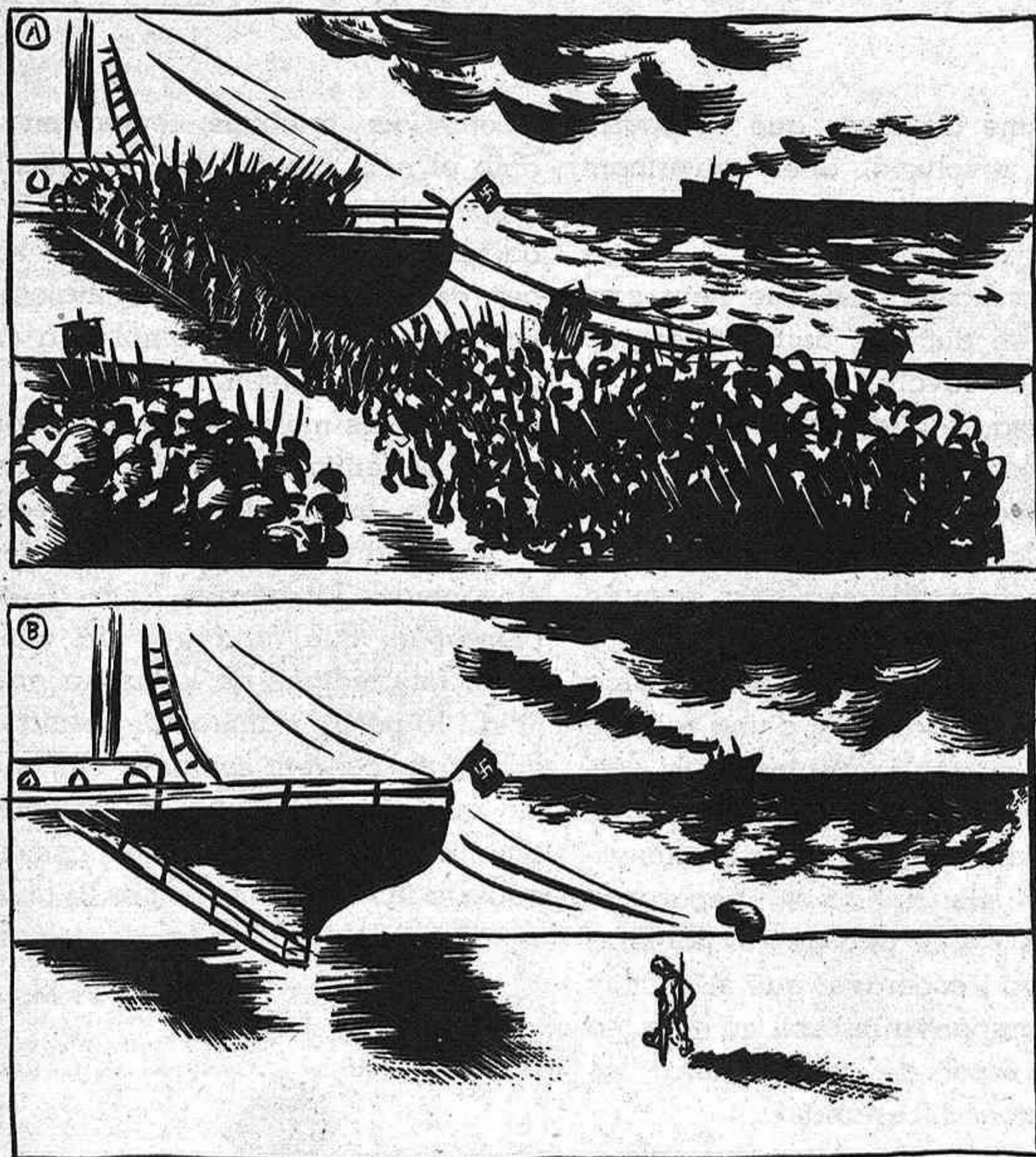
—Ens han ben aixafat, noial —va dir a la seva dona.

Perquè resultava que cada cop que feia una visita a la botiga, entre plasenteria i

plasenteria dels tenders, s'anava omplint les butxaques de mongetes, d'ous, fruites, etc., de la manera més fina i delicada possible.



Círcol d'intel·lectuals al camp faciós.



EL VOLUNTARIAT ITALIA

(A). El desembarcament.
(B). L'embarcament.

LA CONFIANÇA FORÇADA

Una casa industrial barcelonina va decidir desfer-se d'un «stock» de material a base d'anar per les fires dels pobles de Catalunya i oferir-lo com a darrera novetat.

Com que el viatge tenia certs atractius i la casa estava controlada pels seus obrers, els nomenaments per a efectuar-lo es feien d'una manera equitativa, establint tornos que permetien a tothom de disfrutar-ne.

Quan va tocar fer el viatge a Lleida, s'escaigué que un dels obrers que havien d'anar-hi, era un murcià que vivia des de feia molts anys a Catalunya, a desgrat del qual no parlava un borrall de català. Com que s'adonava que això constituiria un «handicap» per a la seva comesa, va convenir amb els seus companys que ell no diria ni un mot en tot el viatge, i així passaria, almenys, desapercebut.

Quan hagueren venut tot el que portaven, decidiren fer-se aïtar, abans d'anar a dinar a la fonda.

Va escaure's que el que havia d'aïtar el murcià, era l'amo de la barberia, un home loqaç, excitable i exasperat per la possible collectivització del seu negoci. Va començar a despotricar contra determinada organització, sense mirar gaire prim. El murcià callava com un mort. Fidel al seu rol, només es permetia levíssims gests de cap i algun somriure més o menys significatiu.

El silenci del seu interlocutor enardia més, encara, el barber, que interpretava el mutisme com una adhesió tàcita. Finalment, enardit, s'acostà a l'orella del client, i va dir-li, sibillí:

—Tots són murciàns, sabeu? Una colla de de bandarres...

El murcià autèntic va somriure més carinyós que mai. Precisament aleshores li estaven aïtant la nou del coll.

REVISTA DE PREMSA

El Día Gráfico

«El Día Gráfico» diu:

«Es muy difícil intentar tomar La Berruga en pleno día. No ha quedado un palmo de terreno que no haya recibido en la superficie la huella de sus proyectiles. En esta jornada de ayer, forzoso es mencionar la actividad y acierto de las unidades sanitarias. Su celo llegó a límites sorprendentes.»

Fins a cert punt, és paradoxal que fossin els Sanitaris els més sobressortits en la defensa de La Berruga. Però si «El Día Gráfico» ho diu...

LA PUBLICITAT

Aclareix un dubte suscitat entre el poble aquests darrers dies, a grans titulars:

**ELS NOUS DECRETS D'ORDRE PUBLIC
TOMAS FABREGUES DIU QUE AVUI JA NO
HI HA MES QUE EL COS UNIC**

Així, els que es pensaven que el cos únic subsistiria conjuntament amb altres cossos, veuen dissipat llur error.

De la nota que segueix sota aquest títol, en reproduïm el següent fragment:

«Per fer al lector que no el conegui la presentació de Tomàs Fàbregues, pot dir-se que és l'home de la Revolució que davant un desconegut té sempre dues preguntes a fer: «Què demaneu» «Qui sou?»

Aquells que, després d'aquest subtil retrat literari no reconegui a Tomàs Fàbregues, pot dir-se que tenen una biga a l'ull.

El Mundo Deportivo

Aquest diari, amb una agressivitat impròpia de l'aire cordial que ens aguanta, comenta el fall d'un plet de guerra que aquests dies ha apassionat el nostre poble.

**«LOS GUANTES BLANCOS NO DAN
RESULTADO**

Jeff Dickson, que es el hombre de las iniciativas y que ya en ocasión del encuentro Thil Gorila nos hizo disputar el encuentro con guantes blancos, ha intentado en su última gran reunión calzar de blanco a los combatientes. La innovación no ha resultado y los votos de los combatientes y críticos son unánimes en estimar que la modificación, sólo en caso de combatientes de color, puede resultar interesante, y Dickson, que no es tozudo, a veces, ha declarado que no va a insistir.»

Als medis polític i sindicals de Barcelona, l'actitud conciliadora de Dickson ha estat elogiosament comentada.

La Batalla

En una nota que podem qualificar de sensacional, denuncia que els governs de València i de Barcelona, capitanejats respectivament per Largo Caballero i Lluís Companys, estan complotant amb l'«Intelligence Service»

anglès. El complot consisteix en comprar a una manufactura holandesa (la «VOORBROKES VAAR») un raig de milions de tonelades de dinamita per volar l'Espanya lleial. Un equip d'enginyers i tècnics soviètics han començat ja la perforació de la mina que contindrà la càrrega explosiva.

Els treballs s'han iniciat a l'altura del cap de Creus, seguiran en zig-zag fins a Almeria i des d'allí s'uniran en dues derivacions fins a Navalcarnero i el Grado. La volta de la mina serà ratllada (com els canons de les armes de foc) per a donar més impuls a la dinamita.

La metxa que provocarà l'explosió serà feta amb dirigents dels P. O. U. M. sucats amb brea, i units ells amb ells pel procediment anomenat de «cadeneta». Encendrà la metxa el cap del Govern Francès, M. Léon Blum, que amb aquest motiu pronunciarà un discurs saludant l'entrada de la Primavera.

Unim el nostre clam al de «La Batalla» i denunciem el fet al Comissari General d'Ordre Públic.

LA VANGUARDIA

Insereix la següent nota, publicada a tota la premsa, però a «La Vanguardia» es veuen més i més aviat:

«CAMBIO DE NOMBRE.

La Alcaldía de Barcelona ha recibido un oficio del presidente del Consejo municipal de Castelladral, Ramón Sala y Bessa, en el que le notifica que ha sido aprobado el cambio de nombre de aquel pueblo y que en adelante será llamado Navás.»

El Municipi de Castelladral ha sentit a dir que hom canviava els noms i ell també ho ha volgut fer, peti com peti. Si la moda s'estén, proposem que del Figaró se'n digui La Garriga.

EL DILUVIO

Sota unes titulars grans que diuen «Oviedo será ocupado en breve» i entre mig de dues notes titulades respectivament «Los mineros siguen avanzando y la dinamita trabaja y destruye» i «En la Rebollada el enemigo huye a la desbandada y nuestras tropas están poseídas de gran entusiasmo» publica la següent:

«NI CURANDERISMO, NI ESTUPIDECES

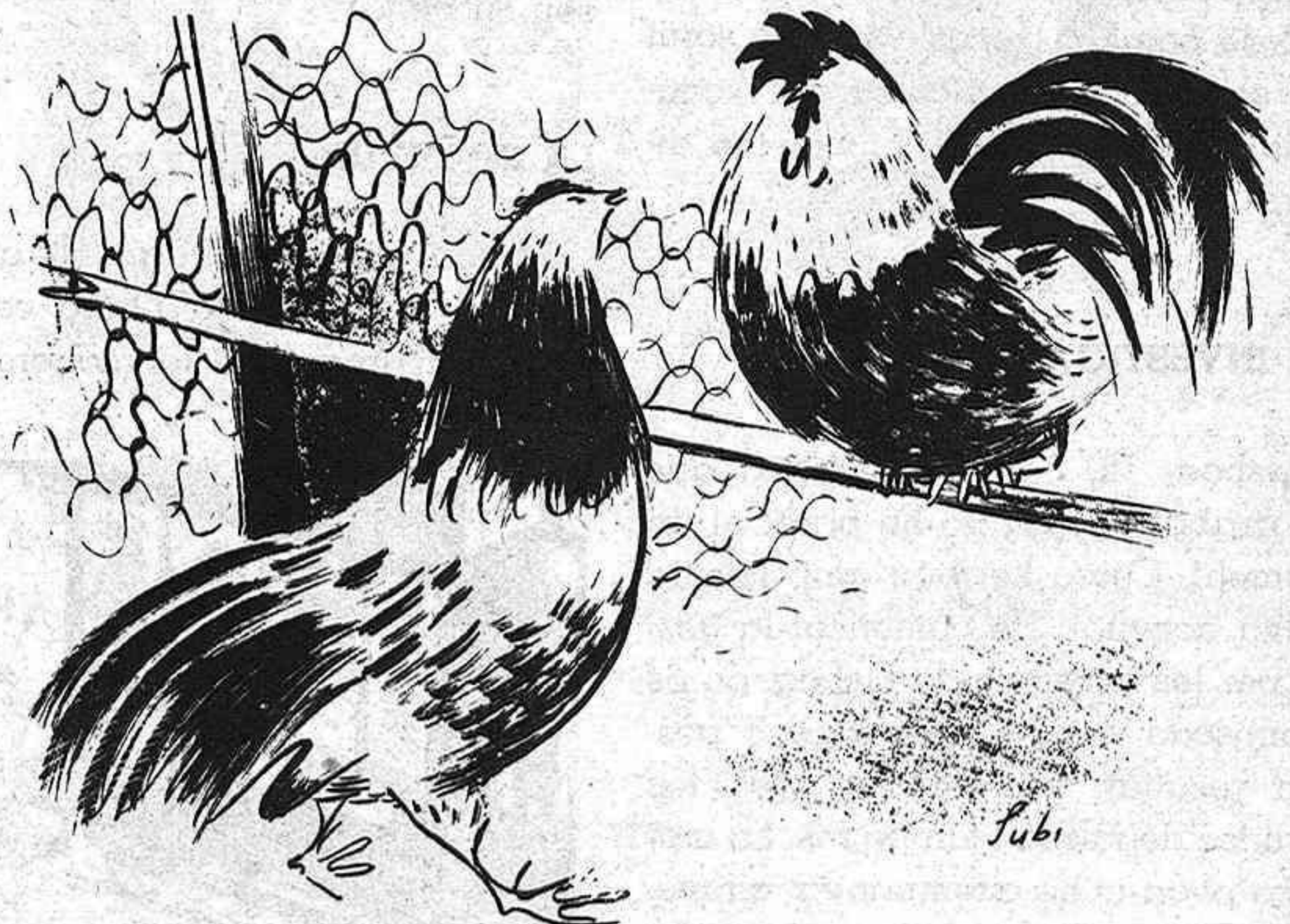
Solamente los «bobos» pueden hacer caso de los «cúralo todo» sin la menor base científica. El Método del Dr. Pou y Godori (plaza de Letamendi, 24, Teléfono 80632, Barcelona), Médico asistente de los Hospitales Leopoldo llan, Bichat y Saint-Louis, de París, fundado en la «Acupuntura», está aprobado oficialmente por la «Société Medicale de Paris» y la «Société Medicale des Hôpitaux de Paris» y en el Reumatismo grave, Asma, Sordera y ruidos de oído y Desequilibrios nerviosos graves de índole funcional, tiene una eficacia curativa, no igualada por ninguna medicación de las conocidas hasta hoy.»

Ja era hora que algú posés en clar que això dels «curalutodus» eren una colla d'«enganyabobus».

**DIARI DE BARCELONA
ESTAT CATALA**

Publica la llista dels espectacles barcelonins, amb un sumari molt interessat, que haurien de llegir tots els antifeixistes.

★



—Treballes? On?
—A l'Oficina de l'Ou.

Un reporter de "L'Esquella" s'entrevista, a Portugal, amb Don Alejandro Lerroux

Amb el traç de tots aquests dies hem oblidat una figura magna de la política espanyola: Don Alejandro Lerroux. Un dels nostres confidents va fer-nos a mans, per teletip, un missatge escrit en clau i pany i forrellat, en el qual se'ns precisava la residència actual del vetust «caudillo». Una vegada localitzat, hem enviat un dels nostres repòrters a entreviuar-lo. Com que el nostre company anava d'incògnit, ha arribat a Portugal, sojorn de Lerroux, amb tota felicitat. I ens ha telefonat:



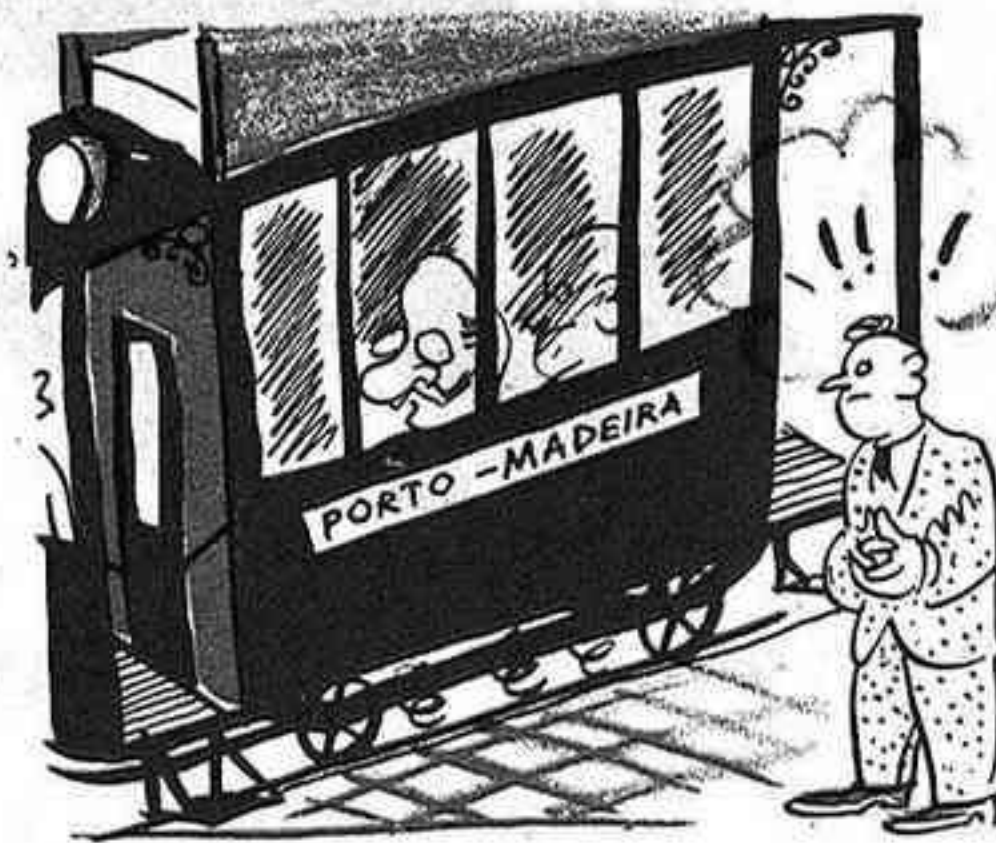
JA EL TINC!

Lisboa, 12, 3'58 tarda.—Sí, nois: ja el tinc! L'he vist al tramvia. Li he dit que volia entreviuar-lo. Hi està d'acord. M'ha donat el sant i senya per entrar a casa seva. Cal trucar dues vegades i mitja i xiular, al mateix temps, un aire que fa així: «ti-ti-ti..., ta..., ti-ti-ti-tu.»

Estic esperant els «quartos». Doncs, sí: a les cinc es deixarà entreviuar. Telefonaré de seguida. Pen-seu en mi.

LA INTERVIU

Lisboa, 12, 6 i 5 tarda.—He anat a casa el «caudillo» a l'hora convinguda. He trucat de la manera que



m'ha indicat i la porta s'ha obert acte seguit.

El senyor Lerroux sembla més vell. Les penalitats sofertes l'han patinat ostensiblement. L'esfinx recorda les piràmides, més que per res pels anys.

—Ja ho veu —m'ha dit, per encetar la conversa—. Sóc a Portugal gràcies a unes monges caritatives, que van acollir-me al seu automòbil el dia 16 de juliol.

—Sí —he fet—, ja vaig llegir que la seva nova consigna era «levantar el vuelo con las novicias».

—Es allò: el pas dels anys... Amb l'experiència, un hom veu les coses d'altra manera. He après molt, durant la meua vida.

—Sí, ja ho he sentit a dir. Tinc entès que a còpia de prendre una mica d'aquí i una mica d'allà, va enriquir-se.

—Calúmnies! Jo deia aprendre; no prendre.

—Ah, rediable!

—Però també he sabut superar les malvolences. Ara estic immunitzat. Gràcies a un examen de consciència, em sento més fort i més àgil que mai. Espero que el meu bell amic Franco guanyi d'una vegada els marxistes per a tornar a Espanya i heure-me-les amb els roigs que hi quedin. Seré el «León» de sempre!

—Expliqui'm coses. S'hi està bé, ací?

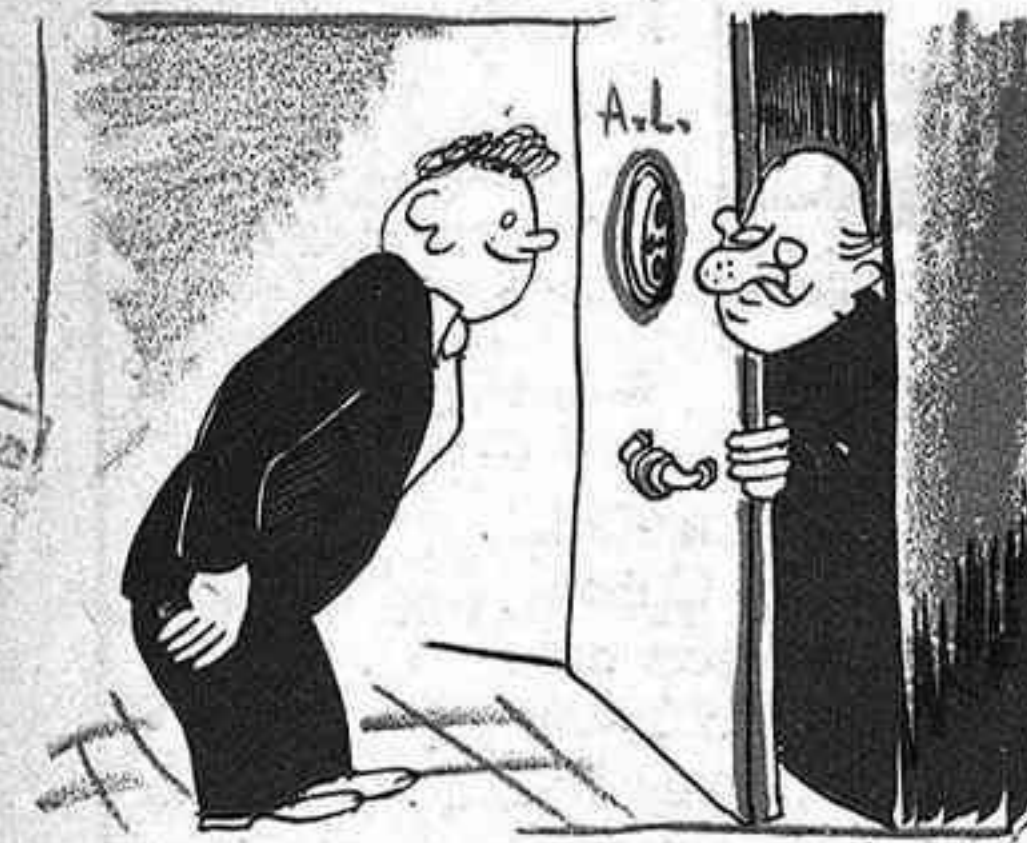
—Molt. Digui al seu setmanari que Lisboa és l'autèntic arxiu de la cortesia. Allò de dir-ho de Barcelona és una vil **patraña**.

—Ja ho veu! I què hi fa, a Lisboa?

—Conspiro públicament. Tots els organismes del Govern d'Oliveira m'ajuden. Treballo per la causa.

—Per quina?

—Per la meua, ves!



—La Radical?

—No, home; per la d'ara: el franquisme.

—Ah, és franquista?

—Es clar. Com jo, en són tots els espanyols purs.

—Sí: i com els alemanys purs.

—També són **patrañas**, això. Es cert que tenim algun voluntari, però no passa d'aquí.

—De Portugal?

—Es molt ase, vostè! Vull dir que no va més enllà d'ésser un, dos, o tres voluntaris.

—Dispensi.

—No m'interrompi. Li deia que sóc franquista. I repeteixo que tots els qui estimem el nostre país, ara som franquistes. Perquè, evidentment, Espanya no hi és representada en els rengles dels roigs. Almenys l'Espanya que nosaltres estimem.

—No, aquesta no, és clar. I millor,

de totes maneres.

—Es clar. Millor.

—Segueixi.

—Sí. El destí d'Espanya és a les nostres mans. Esperem que les energies del roigs s'afebleixin per a fer-nos càrrec del país. Serà un altre món!

—Ho ben crec. Seran a l'altre món.

—Què?

—Sí.

—Ah! Haurà arribat, aleshores, el moment de bastir l'Espanya gran, única i indivisible. Prou febleses! Prou transaccions! Prou concomitancies! Una sola bandera: la roja...

—Com?

—La roja i gualda; una sola autoritat: Franco; una sola consigna: els pobres, a treballar!; un sol crit: morin

els pobres!...

—Tot un programa...

—Sí, senyor; i de realització immediata. L'Espanya autèntica el necessita.

—I amb què compten, per a implantar-lo?

—Amb els moros, els italians i els alemanys.

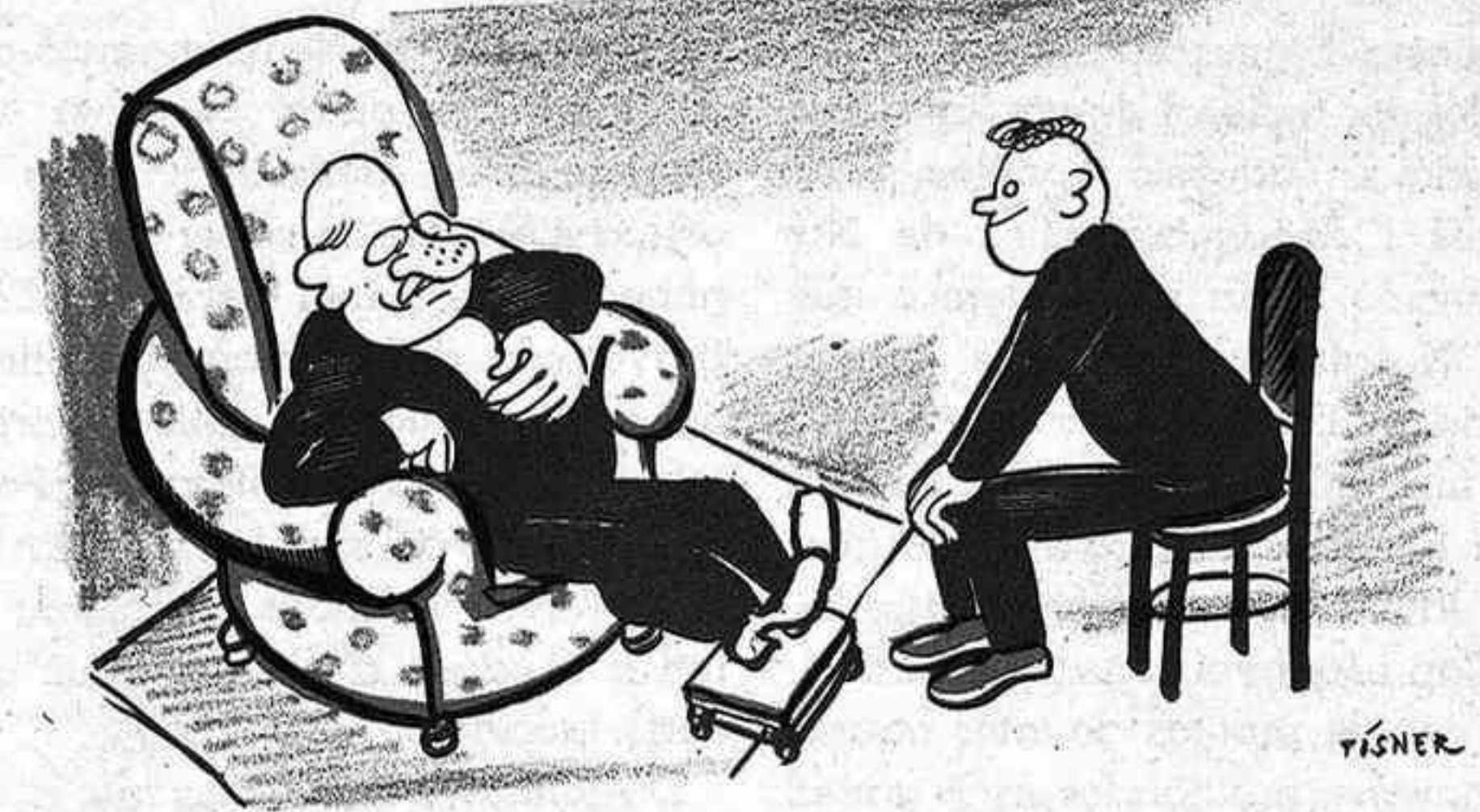
—El cor m'ho deia. No em vol dir res més?

—Sí: Visca Espanya! I records als meus amics de Barcelona, els quals, a desgrat de tot, sé que hi puc comptar sempre que convinguil

—Així o esperol!

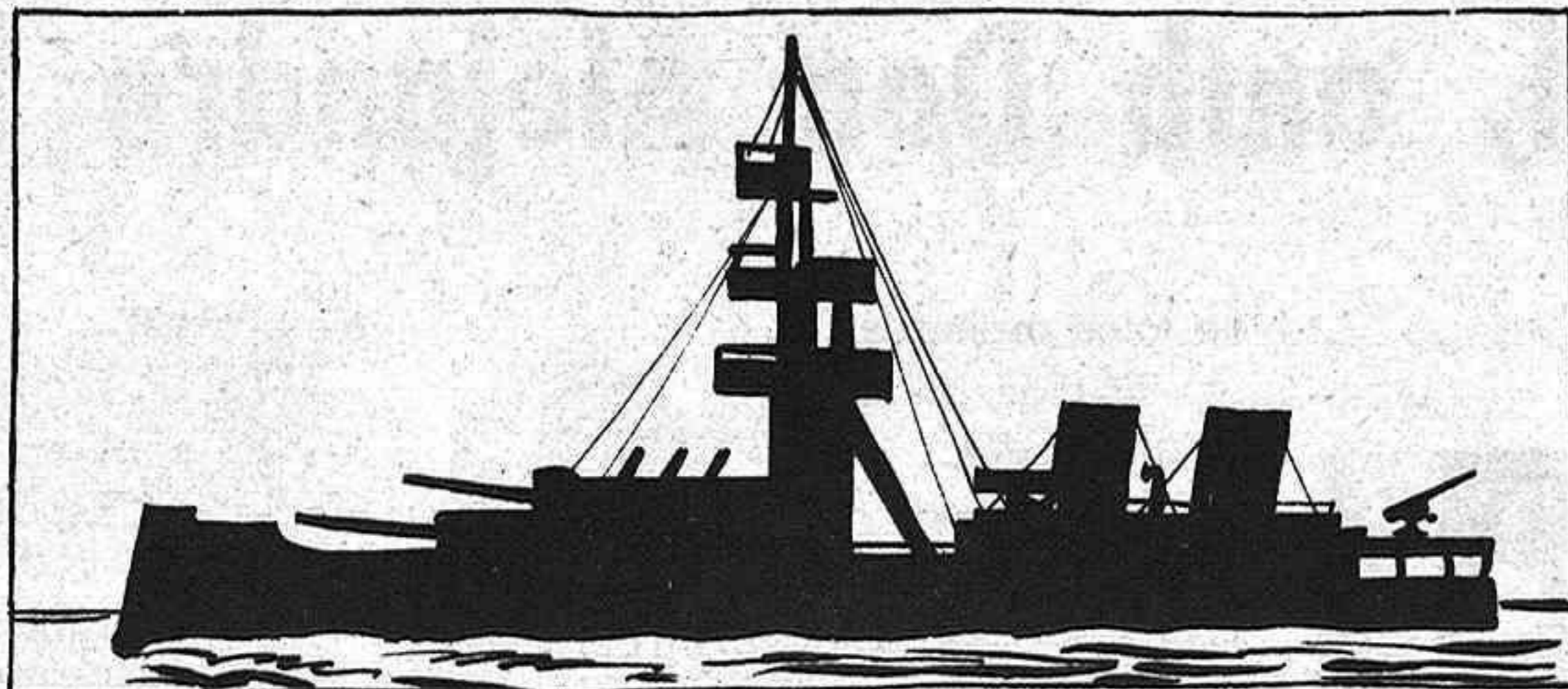
He deixat el «caudillo» rebolcant-se per terra, materialment, d'emoció patriòtica. Torno aviat. Però envieu-me diners!

Pere de les PUELLES



Els nostres dibuixants preparen una sèrie de litografies originals, a diversos colors, que donaran a les edicions de «L'Esquella» un valor artístic excepcional. Això representa un pas més cap a la realitat de la nostra ambició de convertir el setmanari en un dels millors que es publiquin dintre la seva modalitat.

EL NOSTRE FITXER



CREUER "CANARIAS"

CARACTERISTIQUES:

Eslora: 178,62 metres.
Mànega: 16'46 metres.
Puntal: 9'30 metres.
Calat Màxim: 5'03 metres.
Desplaçament: 7,975 tones.
Indicatiu: E-B-A-H.
Color: gris.

ANTECEDENTS:

Vaixell creuer semi-cuirassat de la Marina de la República, a poder dels facciosos des del 19 de juliol. Té

el do particularíssim de la ubicuïtat. Canoneja, simultàniament, el Cantàbric i la Mediterrània. Es l'esca del pecat de la pirateria aquàtica. Sent predilecció especial pels pobles indefensos, on plaça els seus obusos. Actua sota la tutela dels oficials italians i alemanys.

RESUM:

Convé capturar-lo aviat. Cal no confondre'l amb altres vaixells rebels que, de totes maneres, també convé caçar.

La no intervenció i altres coses

Aquesta broda sagnant i persistent del cor general de nacions, condensada en aquests Comitès, Sots-comitès i Recontra-comitès de No-Intervenció, ja fa massa temps que dura. Nosaltres creiem que, com a ciutadans obligats a entaular guerra amb uns militars venals, tenim tota mena de drets a girar-nos d'esquena a la tristíssima farsa internacional. Cap espanyol conscient ha d'esperar res de profitós de totes aquestes reunions, prodigades amb ganes d'allargar la truculent befa. Els nostres diaris, partint d'aquest principi, s'haurien de decidir a no encaparrar-s'hi més. Tenim perfecte dret a ésser egoistes pel fet que en el vast panorama internacional només hi ha tres o quatre puntets que es facin creditors de la nostra estimació. Doncs allí hem de mirar i prou. S'haurien d'acabar els titulars plens de neguit de si Alemanya s'oposa o

no al Comitè de No-Intervenció o de si Itàlia controlarà la costa oest. Tant se'ns en dona, amics! Ens preocupa molt més de saber si aquestes mines que esclaten davant la Costa Brava són del senyor Mussolini o del senyor Hitler, de si els sectors de Jarama i de la carretera del Pardo flaquegen o de si el nostre pilot Ramon Torres va morir d'accident fortuït o a causa d'uns projectils anti-aeris facciosos.

D'Alemanya i d'Itàlia no n'hem d'esperar gran cosa més. Tot el que podien fer per a enfonsar-nos, ja ho han fet amb escreix. De «voluntaris» arrosegats ja no ens en portaran més. No pas a causa de la laboriositat dels tristíssims Comitès, ans perquè ja no els en queden. No havent declarat la guerra, no poden treure així com així cossos d'exèrcit per a portar-los a casa nostra, per més dictatorials que siguin els go-

vernells llurs. Amb control o sense, s'adonaran que Franco mai —mai!— no pagarà els deutes contrets, entre altres coses perquè és un ximple, pobre de solemnitat i insolvent. I s'acabarà la tramesa d'armament com hauran acabat les expedicions d'hommes.

Per tot plegat més val que no ens moguem de casa. Ja tenim prou feina ací. La guerra, per si sola, justifica tots els titulars a set columnes haguts i per haver. I la reraguarda, tan estúpida, fins fa cosa de dies, era creditora als títols de cinc. Totes les nostres energies, tota l'atenció del lector, han d'ésser encaminades cap aquí. De tot l'altre, res.

La guerra és molt més seriosa. Pregunteu-ho, si no, als nostres germans del front. I, com a prova, demaneu-los què en pensen dels Comitès i els Recontra-Comitès de No-Intervenció.

A CAU D'ORELLA

Rumors inofensius

—Saps qui he vist? El nostre vell amic Picayre, de Perpinyà. Ha vingut a gestionar la venda a la Conselleria de Proveïments de no sé quants vagons de patates i mongetes.

—M'hauria agradat trobar-lo... Tants anys que no ens hem vist.

—Està gras com un toixó.

—I què conta?

—Com a única novetat, que a tots els bancs de Perpinyà hi ha una feïnada enorme a obrir comptes corrents a nom de senyors González, Pérez, Fernández, Giménez, Castros, Rúbios, Garcias...

—Deuen ésser facciosos.

—I doncs, què vols que siguin?

guessin totes les suors i tots els esborronaments.

—On viviu?

La dona es va recordar que dir-ne del Carme del carrer on havia nascut i passat tota la vida podia ésser interpretat com contrarevolucionari i va contestar, tartamudejant:

—Miri..., cama... rada..., aquí..., al darrera ma... ma... teix... Al car... rer... de... de... Perdoni, sap?... El nom del camarada que ara hi han posat és tan enrevessat...

—Acabareu d'una vegada?

—Sí, camarada... Sí... Per mal nom en diuen del Carme, sabeu?



El compliment per la culata

Sovint els caràcters tímids porten aparellades unes absències mentals generadores de les planxes més sublimes.

Un col·laborador de l'«Esquella», dibuixant i escriptor, per precisar més, va decidir casar-se i, fidel a les tradicions més enraonades se n'anà a trobar el sastre i encarregà un vestit blau marí. L'home va deixar-se fer disciplinadament les proves, acceptà les suggerències del sastre respecte el model que el faria quedar millor, etc. I el dia de la darrera prova, en acomiadar-se del sastre, el nostre col·laborador va creure que havia de fer una mica de compliment:

—Bé; passi-ho bé, i que sigui l'enhora-bona.

Diu que el sastre va quedar-se amb un pam de boca oberta.

Les roques explosives

Aquesta notícia fou publicada al nostre col·lega estimadíssim «La Rambla», però hem de confessar que el mèrit originari correspon a l'agència informativa que facilità el telegrama:

EL vaixell anglès «Landoverly Castle» ha arribat remolcat a Port-Vendres

Port-Vendres, 26. — El «Landoverly Castle» sembla que topà contra una mina subterrània, encara que hi ha també la possibilitat que topés amb una roca. A tres quarts de cinc del matí, i quan el vaixell estava a unes deu milles del cap de Creus, se sentí una forta explosió. Pels seus propis mitjans, però, va poder arribar a Port-Vendres, i, afortunadament, de les 227 persones que anaven a bord, no n'hi ha cap de lesionada.

Naturalment, el dubte és terrible. Com saber si es tractava d'una roca o d'una mina?

Perquè, és clar, això de què les roques marines esclatin com si fossin carregades de trilita, és una cosa que pot passar cada dia.

Per fer-se una cultura

Ha sortit el primer quadern d'una col·lecció que porta el títol genèric de «Los hombres de la Revolución». Aquest primer número conté una biografia de Puig Elies, escrita per Joaquim Montero; en prosa, no us alarmeu.

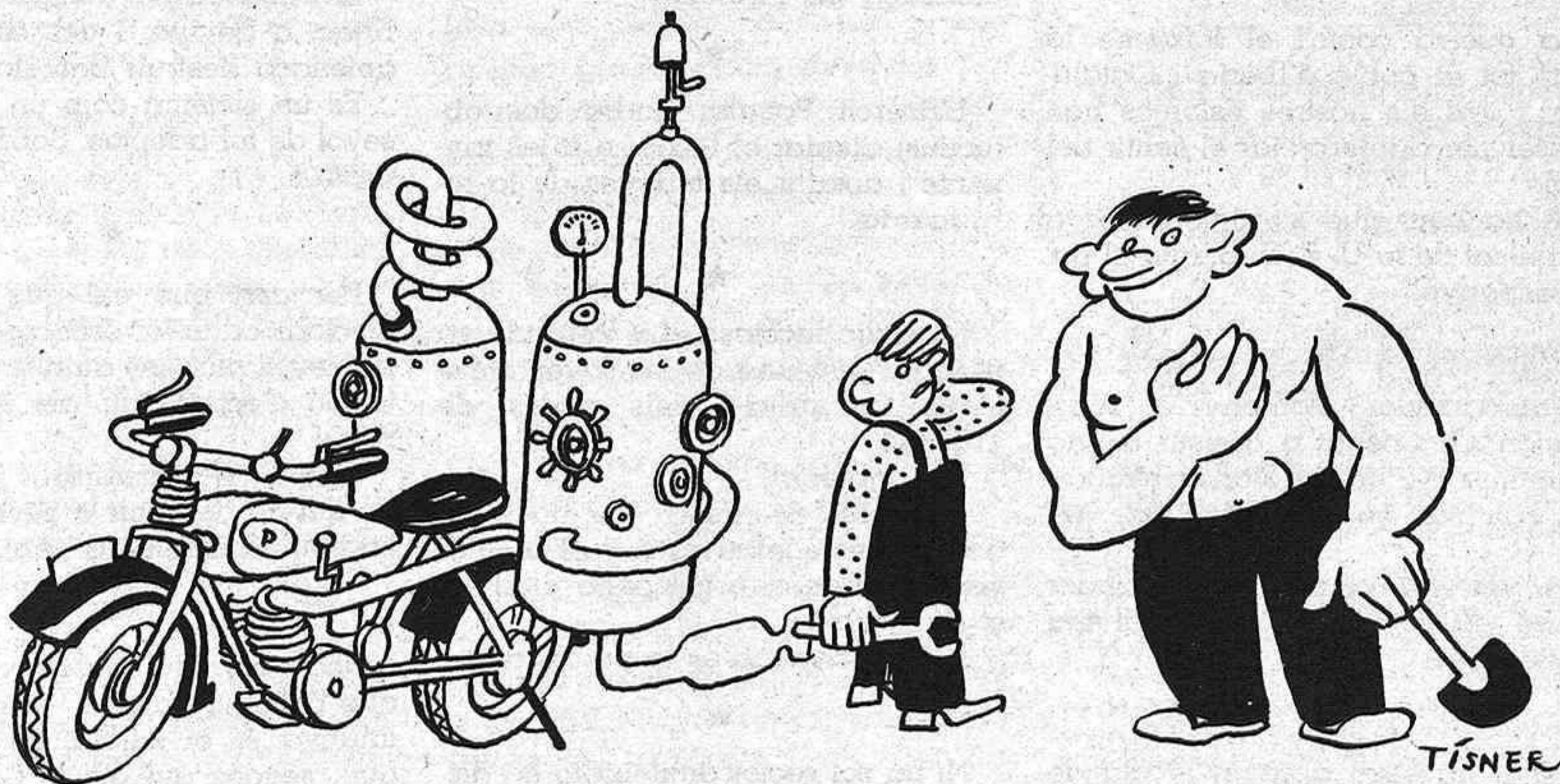
Se'n assegura que aviat sortiran, dintre la mateixa col·lecció, dos volums més, molt interessants. L'un escrit per Amichatis, es titularà «Joaquín Montero, ex-director de «La Noche», diario straperlista-cedista». L'altre, escrit per Joaquim Montero, es titularà «Amichatis, ex-director de «Renovación», diari cedista-straperlista». Es llogaran cadires.

Els escamats

Una veïna del carrer del Carme, de seixanta-cinc anys, va ésser cridada a la delegació municipal del districte per no sabem quin aclariment de caràcter burocràtic.

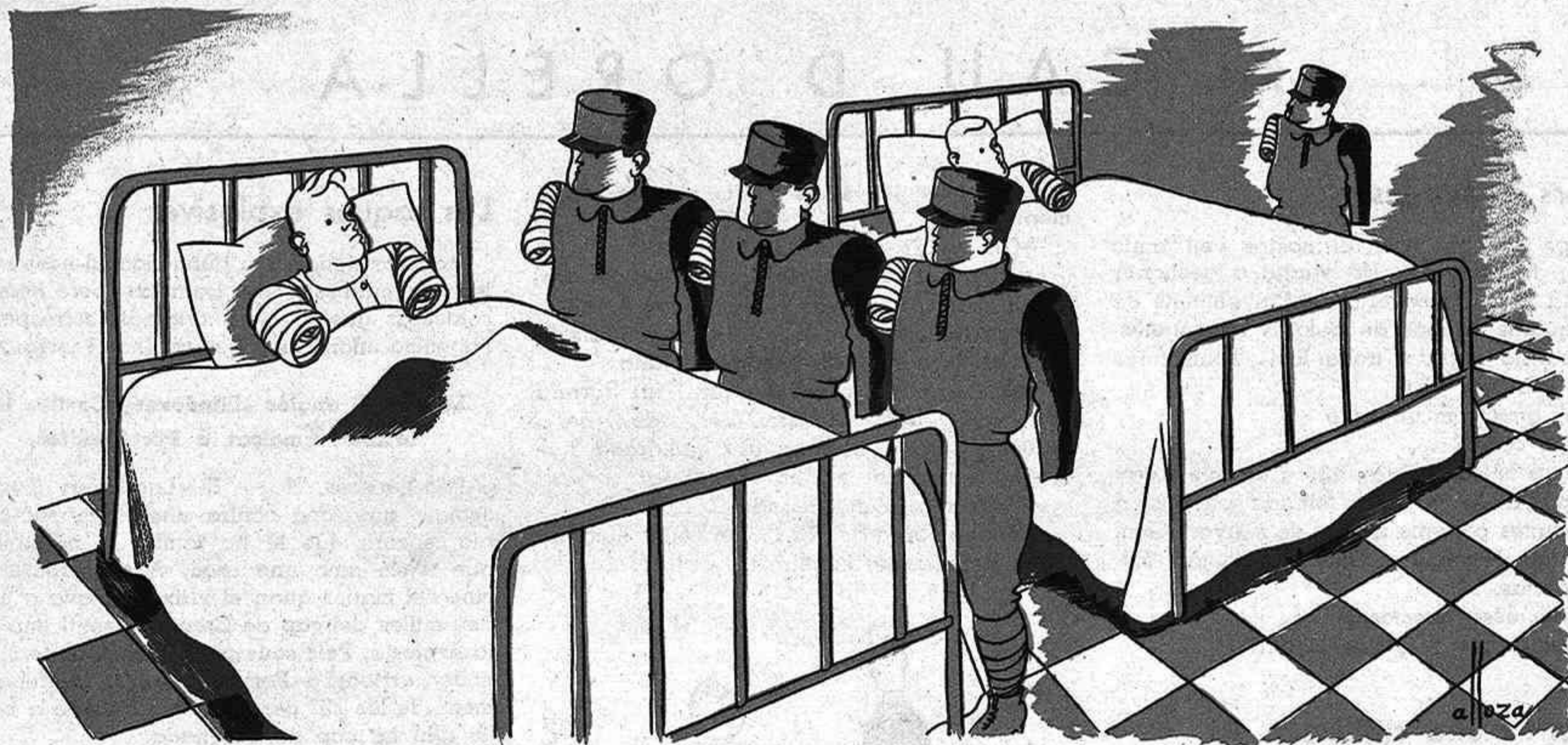
La bona dona s'hi va presentar amb aquell aire entre tímid i temorós, propi del cas. La va rebre un empleat amb jaqueta de cuir, la pistola al cinyell i casquet cuartelero. Només faltava això perquè a la velleta li vin-

Es proverbial que els gossos que lladren no mosseguen, i que no són els més valents aquells que més criden. De la mateixa manera, no són pas els millors servidors de la revolució els partits que s'enfeguen amb l'exercici d'un extremisme que sovint no surt més enllà de les pàgines de llurs publicacions, o de les boques de llurs oradors i agitadors.



GAS FORESTAL

—No s'eu vos el qui necessitàveu un fogainer per la moto?



“Sembla que volen imposar-nos l'abraçada de Vergara”
(dels diaris)

PARLEN ELS NOSTRES MILITANTS:

—Voleu dir que nosatres podrem fer això?

VIBRACIONES

Fins ara els enemics del poble eren els feixistes i els incontrolats. Ara ho són també els trotskistes.

★

En totes les guerres els provocadors són severament castigats. En la nostra guerra solament són castigats amb una penyora de 5.000 pessetes.

★

La guerra contra el feixisme la sosté tot el poble d'Ibèria i Catalunya, i tots els nostres esforços han d'ésser per a interpretar el sentir del poble.

Hi ha gent que s'estimen més a l'expulsat de la U. R. S. S. que al poble espanyol.

★

L'ambaixador alemany a Washington s'ha negat a assistir a una cerimònia on havia d'anar Laguardia, l'alcalde que va ridiculitzar Hitler.

Es veu que aquest ambaixador també es considera com individu presidiable.

★

Per fi ha estat aprovat el pla de control sobre Espanya.
Es igual. El poble espanyol sap

perfectament que els que han elaborat aquest control són uns incontrolats.

★

Es diu que Itàlia ha tramès 25.000 homes cap a Espanya.

Oficialment, però, aquests homes van destinats a l'Àfrica.

Es el que dirà Mussolini: «Àfrica comença als Pirineus».

★

L'Exèrcit Popular tindrà dos objectius: aixafar el feixisme a les trinxeres i aixafar els feixistes de la re-raguarda.

★

La ràdio facciosa «La Verdad» va aprofitar per una de les seves emissions un article dels amics de Trotsky.

Bon material!

I després de radiar, per dues vegades, l'esmentat article, el locutor va dir: «Aquest article s'ha publicat a «La Batalla».

La propaganda és la propaganda.

★

Ni un sol sector antifeixista ha discrepat en fer seva aquesta consigna: «Comandament únic».

Algun, però, i no pas dels més significats, hi oposa una lleugera reserva: «Comandament únic», a condició de **manar nosaltres!**

★

Queipo, a Jerez de la Frontera, després d'un banquet i com a conseqüència natural, insultà a Primo de Rivera.

El traslladaren, completament embriac, a Sevilla, i des del micròfon amenaçà destruir Barcelona.

Es un sistema com un altre qual-sevol de fer adeptes. Sobretot a casa nostra!

★

Per cert que els que l'escolten, afectant odiar-lo, escampen després les seves nicieses amb la pietosa intenció d'esporuguir als esperits dèbils.

Que no s'hi amoïni!... Si és Queipo qui ha de venir a destruir-nos, ja tindrem l'amoníac a punt.

★

Recordem al Conseller d'Economia que l'idioma natural i oficial de Catalunya és el català. Hi han obllits que, segons qui els té i segons en quin lloc, podrien palesar una incapacitat que no ha d'ésser pas certa.

Introduzione

GIORNALE DEL MOVIMENTO FASCISTA • ROMA, 32 FEBBRAIO 1937 • ANNO X

IL CORRIERE
d'Introduzione

Questa semana, in capitale de Catalunya, nel cuore di Spagna, se han celebrati con una certa regolarità, molto acti ad favore degli madritensi. Pruova clara, più, che nuostre bomba é nuestro güerra han collocato degli rojos in posizione disfavorabili. Una volta ritinate dell'Etio- pia, gli nuestro uomo han podevo attuare in la Penisola Iberica. E, una volta più, di vittorioso escrito italiano ha conegutto di gloria é di onore.



SIGNORE MUSSOLINI

Si Barcelona celebra acti ad favore dei matritensi, posa in evidencia che nuestre attitude les a perjudicat- to. E, dopo, di radios rojas cantaran vittorias degli suo esercito! Mä nuostro uomo seran di autentici vittoriosi!

L'acoglienza fatta al nuestro coerpo militare per dei General Franco, ha indotto il signor Musolini a desiderare la trametta di nuovo elementi. E, dopo unos giornos, nuovos exercitos partiran di Genova in direzione a Malaga.

Nuostre base navale de Magliorca é, ja, habilitata in piazza forte. Cannoni italiani, avioni italiani, soldati italiani, guardevan degli posizione.

Viva il Duce!

Eviva Italia Fascista!



TUTTI GLI PODERE PER IL DUCE!

Introduzione IN SPAGNA

L' IMPORTANZA che va ogni giorno più assumendo l'allevamento pratico dei volontari, mi ha indotto ad occuparmi di un tale argomento. Già nel mio articoletto «Madriti, sepolcro dei marxismo» ebbi occasione di accennare agli studi ed ai problemi generali relativi all'voluntariato, a dimostrare che questo, si vuole esser fatto con metodo scientifico e con risultati pratici sicuri, devè far pro di un insieme di cognizioni che sono assai complesse ma che concovino tutte allo stesso copo.

Lo studio particolareggiato dei soldati soprattutto in quanto riguarda la loro biologia, lo studio del pianeta, delle condizioni fisiche e chimiche della terra, delle cause svariate che possono portare perturbamenti, scarsità o mortalità alla popolazione italiana, rappresentano fattori di grande importanza. Ma per queste varie notizie io rimando al succitato articoletto, mentre qui mi occupo soltanto della parte pratica di allevamento dei volontari.

(continua nella seconda pagina.)

Signore e signorini di
Spagna:

Voleve Macarroni (Macquereaux)?

Dei migliore son degli italiani

GRAN ESSITO IN CORDOBA,
GRANADA E SEVIGLIA

Espedizione giornale

Nota: Non confondevo con dei alemani; degli ufficiali nazionale preferivo gli nuostro.

I Ferocci Romani

Palamós, 9.—I ferocci romani han bombardato gli porto dell'Palamós, viglia catalana situata ad Norte - Este della costa de Catalonia.

Nostri avioni trimotori Caproni han toccato gli nave "Los Tres amigos" ancorata in il porto, é l'han enfonsata.

Degli abitanti dei Palamós han evaquato la viglia, é no se han deturatto hasta dopo Barcellona, capital que assimateixo bombardamos uostro giorno.

Dei desembarcacione italiana é d'imminenza in Catalonia. — Corresponsali.

" AHIR COM AVUI "

(NINOTS PUBLICATS A «L'ESQUELLA» DURANT LA GRAN GUERRA)

**ELS NUNCIS DE LA PRIMAVERA
LES ORENETES D'AQUEST ANY**

Sobre un paisatge de mort i desolació on un canó ha emmudit després de complir la seva sinistra missió, el minotaire ha posat, mig ocultant el cel, una bandada de corbs, orenetes de la Primavera en la guerra.

Però els corbs i altres bestioles necròfaques es limiten a llençar-se sobre el carnatge ofert pels corbs humans, que han de viure gràcies al sacrifici de les vides de tots els pobles. La Història de les guerres és eterna perquè etern ha estat fins ara el règim de privilegis. Ahir, aquests privilegis es defensaven amb règim imperialista, després amb règim feudal, finalment amb el feixisme.

No importa el qualificatiu, tot és igual: defensa dels privilegiats contra els treballadors.

Fa vint anys, els corbs, orenetes de la guerra, volaven sobre els camps de Bèlgica i França. Avui sobre la nostra Espanya, la

dels treballadors. Però s'inicia el començament de la fi. Anem vers un règim on serà impossible el privilegi a costa de l'explotació i el sacrifici de la vida dels treballadors.

**EL BON GUIA**

—El camí de la pau?... Vina amb mi, jo te l'ensenyaré.

El Kàiser, portat de la seva ambició imperialista, no va dubtar en provocar la guerra i va portar el poble alemany a la mort. Provocà la guerra per obtenir la pau —deien els germanòfils.

Indubtablement, milions d'homes joves forts i sans —els vells, els dèbils i els malalts no serveixen per ésser destruïts— obtingueren la pau... eterna.

Ara Hitler —altre pacifista— segueix el mateix camí amb la joventut d'Alemanya. Aquesta dissortada joventut pateix fam i té tancats tots els horitzonts. Però Hitler, magnànim, li ofereix una sortida: Espanya. La conquesta del nostre país és el camí de la pau; exterminar tots els treballadors espanyols i substituir-los per teutons. Tot un programa nazi.

Però els treballadors espanyols han oposat rancos massa eloqüents a aquesta conquesta.

Els obrers espanyols ensenyen al feixisme quin és «el camí de la pau».

**L'ALIGOT**

Per anar a casa el neutral
m'haig de disfressar com cal.

Aleshores els neutrals eren l'actual «quinta columna». Totes les forces reaccionàries volien mantenir una neutralitat contra el desig del poble de defensar les democràcies d'Europa amenaçades.

Avui aquestes forces van unides amb altres disfressats: els que es diuen més revolucionaris que ningú. I aquests són els ingressats als Sindicats després del 19 de juliol, els milicians de quota i els anomenats incontrolats.

Que no són incontrolats; al contrari, molt bé controlats pel feixisme, que vol sembrar, amb actes violents, el descontent de les masses populars.

Durant la guerra europea cadascú escollia la disfressa adequada; el de neutral feia molt bonic als germanòfils. Avui la disfressa d'ultrarevolucionari escau molt bé als feixistes.

ALMOND

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Setmanari popular d'humor, lletres, política, etc. Més de seixanta anys de vida, sempre renovada!

Antifeixistes: Compreu-lo!

Senyora:

RECORDI MENSUALMENT

PERLES "FEMI"

SEMPRE BENEFICIOSES PER A LA SALUT

DE VENDA A LES FARMÀCIES

MIL PESSETES



al qui presenti
CAPSULES DE
SANDALO mi-
llors que les del
Doctor PIZA, de
Barcelona, i que
curin més aviat
totes les mal-
alties urinàries.

QUARANTA CINQ ANYS D'EXIT CREIXENT

Premiades amb Medalles d'or en tantes Ex-
posicions com s'ha presentat. Uniques apro-
vades i recomanades per les Reials Acadèmies
de Barcelona, Mallorca i diverses corpora-
cions científiques, reconeguent-li avantatges
sobre tots els seus similars.

FARMACIA DEL PI - Plaça del Pi, 6. Barcelona
i principals farmàcies d'Espanya i Amèrica
Preu 50 pessetes



LA UNICA

PALAU DE LA GOMA

Espalter, 9

TELEF. 17738

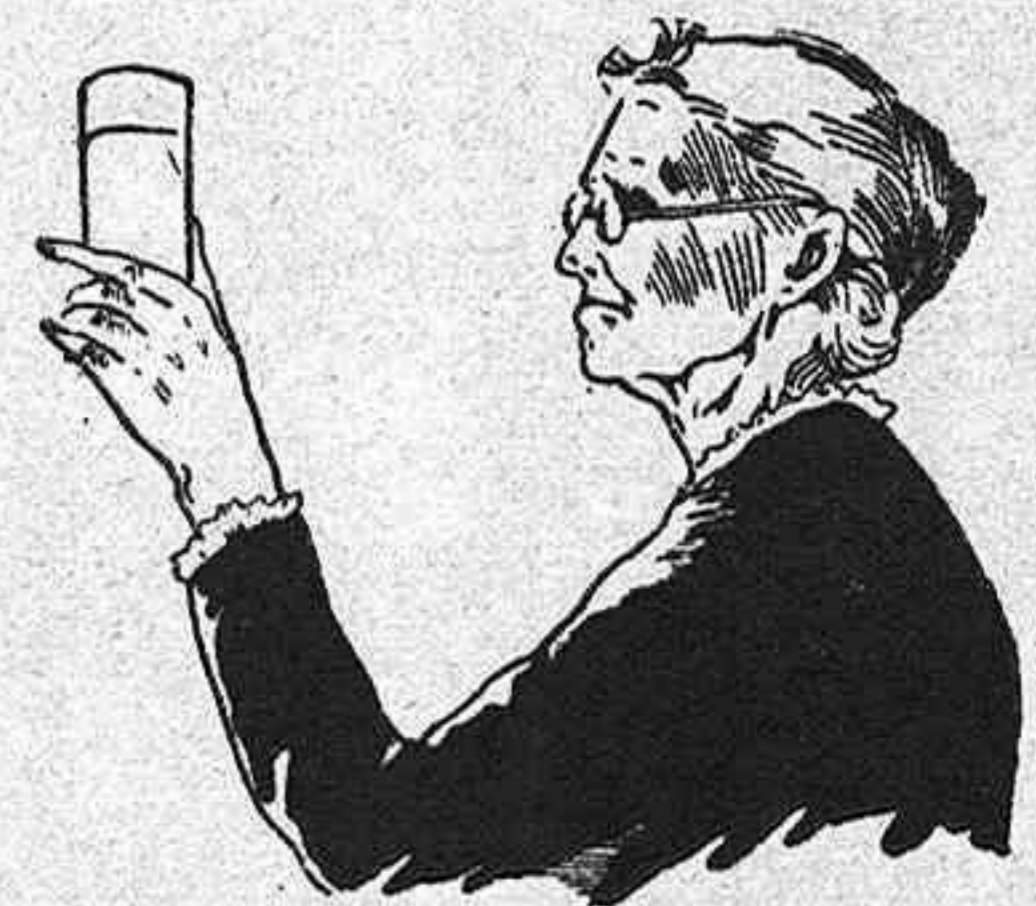
(junt Sant Pau)

Gomes seda 4 anys durada

Pòlvors mata-cabres «42» i líquid AIGUA
DEL PASTOR, infal·libles
R. I. P. a la primera vegada

**SERVEI PERMANENT
DE LAVATGES PREVENTIUS
QUE EVITEN TOT CONTAGI**

CLINICA DE VIES URINÀRIES
Obert dia i nit - Preus econòmics



80 ANYS I SENSE XACRES

Ha combatut el seu artrisme, causa
de l'arterioesclerosi, amb el CERE-
BRINO MANDRI que dissol l'àcid
úric de la sang combatent així el
dolor reuma. Cura els dolors nervio-
sos, migranyes, neuràlgies (facials,
intercostals, lumbago, ciàtica, etc.),
el dolor reumàtic articular (agut i
crònic).

● Les senyores
saben que CEREBRINO
MANDRI les preserva de
llurs molèsties.

Recordeu sempre! que
contra el dolor, tenim
el millor remei. Producte
nacional de fama mun-
dial; eficaç i inofensiu.



CEREBRINO MANDRI

Productes Iris - Eléctrica Farré

Fàbrica de pintures

Materials elèctrics i

Verniços i Esmalts

Instal·lacions elèctriques

Corts, 533 - BARCELONA - Tel. 30204

Frontó Novetats

TOTS ELS DIES GRANDIOSOS PARTITS TARDA I NIT

ELS MILLORS PILOTARIS

ESPECIALITATS : PUNTA I PALA

DETAILS PER PROGRAMES

Frontó Txiki - Alai

Plaça Bonsuccès, 1

GRANS PARTITS A RAQUETA

PER LES MILLORS JUGADORES

DE LA ESPECIALITAT

COMPREU

CADA

SETMANA

L'Esquella

DE

LA

Torratxa



ELS HOMES D'AFERS

—Me'n vaig a Austràlia a "explotar" una mina.